



ST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-LATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 47.

Sibenik, 21. studenoga 1937.

RUKOPISI SE NE VRAČAJU — ADRESA

UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

## Zemaljski raj

Jedamput je čovjek živio u zemaljskome. Samo jedamput, še mu se neće nikada nasmiješiti kva sreća. I nebo i zemlja prije proći negoli se čovjek ponovo nastani u raju zemaljskome. Tako nas uči vjera, a i tisućno životno iskustvo svega čičanstva, koje se je dosad grino na suncu i zeblo pod udarcima iskih vjetrova.

Ali neki, usprkos vjeri i svem iskustvu, uče protivno. Uče vjeravaju nas, da će nas oni, jom obnovom društvenoga počka, opet uvesti u zemaljski raj, tojem će vladati savršena pravljina jednakost, mir, sloga, blagovje i sreća.

Koji su to čudesni reformatori srećitelji čovječanstva? Niko ni nego komunisti!

I nisu komunisti ostali samo i rječi. Pokazaše se i na dječju to u najvećoj slavenskoj državi, ogromnoj i bogatoj Rusiji.

Prošlih dana se upravo navrtdadeset godina, da je u slavenskoj Rusiji zaplamao požar oluci i da su boljševici — konisti preuzezeli u svoje ruke drno kormilo, svu vlast od vrha dana.

Pa kako se živi u tom čudem komunističkom zemaljskom, o kojemu sanjaju mnoga žena srca, prema kojemu se šireke izglađnjele ruke radnika, seća i beskućnika?

Blagostanje! Izobilje! — To je a magična riječ s kojom komuni upaljuju maštu i ubrzavaju krvi u žilama svojih »drugova rugarica«. — Pa? Mjesto nas a govore brojke! Od godine 7 do 1922 umrlo je oko pet miliona Rusa od gladi; a u godini 2 i 1933 glad je svojim srpom učela oko šest milijuna ruskih ljudi.

Dakle 11 milijuna mrtvaca uenenih gladi primila je u svoje, za vrijeme dvadeset godišnjene komunističkog vladanja, dobrog na ruska zemlja, ta, nekoć, na žitnica čitave Evrope.

Kako se je to moglo dogoditi? zbog komunističkoga sistema! ak nije htio više orati ni sijati i onoliko koliko je prije o i sijao, jer je znao da to neće njegovo, nego će morati sve stiti u državne hambare. I počeo ubijati volove, konje i ovce, i ostalo što mu nije bilo od veće nužde. Sve je mislio i u

### Kvas koji nosi preporod

## Sinovi jednoga Oca!

Mi smo puno govora slušali o Crkvi.

Crkvi duguju kulturu narodi Europe, a preko Europe i narodi drugih dijelova svijeta. Crkva je majka pravštice i napretka; ona je lučiono dobrote i znanja u svim vjekovima i povjesnim razdobljima. Kad nam je do toga da istaknemo utjecaj Crkve na polju pravštice i znanja, onda mi odmah iznosimo broj njezinih škola viših i nižih, kod nas ili uopće po svijetu. Iznosimo ustanove kućnog značaja. Kad je riječ o umjetnosti mogli bismo čitavе satove nabrazati veličajna djela što ih je dala Crkva i ljudi koji su dobili nadahnute u njezinom krilu.

Crkva je prvi kulturni čimbenik na svim poljima ljudskoga znanja i djelovanja. Uvijek je ona dala poticaj, uvijek se počinje s njezine strane, a drugi poprimaju i dalje razvijaju. A to je i razumljivo, jer nijedna pojava u svijetu današnjega i prošloga vremena ne raspolaže kao ona s tolikim brojem velikih duhova koji su svega sebe dali u službu istine, dobrote i lijepote.

To su činjenice koje svak priznaje, pa bio on u Crkvi ili izvan nje.

Mi smo ponosni na plodove naše Crkve, mi ističemo njezinu veličinu. Ali uz ovu veličinu kulturnoga stvaranja mi ovim retcima potisćemo na veličinu koja nadilazi sve one veličine ispisane i izrisane na kamenu, platnu i papiru. A ta veličina Crkve jest u njezinom božanski velikom gledanju na život sadašnjega vremena, i uopće svega onoga što vrijeme gradi i razara. Što više mislimo upravo o ovom pitanju, to nam katolicizam pred očima otkaže kao najveću veličinu i svako drugo gledanje protivno katoličkom snizuje se do razine zemlje, da ga je prostim okom jedva opaziti.

Ljudi, kojima je barem donekle poznato stanje u pojedinim dijelovima

ma svijeta, jasno vide i osjećaju, kako je čovjek sitan. Koliko skupina, toliko gledanja na život koji se pred nama odvija. Države poprimaju oblike vladavine one vrsti koja najširim putem vodi do njezinih interesa. Kakva idejna grupiranja! Po srijedi su interesi i ništa drugo. Kao što u dnevnom životu čujemo: ne ē za inad tamno, jer je tu on, t. j. onaj koji mi nije po čudi, ili je na putu ostvarenja mojih ciljeva — tako je, da se slikovito i najobičnijim riječima izrazimo, i kod stvaranja raznih grupacija evropskih i svjetskih država. Italiji je do sebe, Njemačkoj do sebe, Francuskoj do sebe, Engleskoj do sebe, Staljinu do sebe; još nekako da im je samo do njih, ali bi kao tigrovi skočili na druge i do kože ih orobili samo da im se pruži prilika. A to i čine. Svi njihovi sistemi su plaštivi, samo plaštivi i ništa drugo, koji kriju čovjeka dobrog srca za sebe, a zvjerskoga za svakoga drugoga koji nije „ja“.

I čovjek bi zdvojio, plakao nad sudbinom čovjeka i čovještva, koje nije sposobno da se malo izdigne i bistrijim okom pogleda na sve široke strane. Svi smo tako sitni, do gadjenja maleni; i svi zabadamo nos i glavu u zemlju, jer smo gonjeni straševi pohlepe kao prljava domaća životinja koju tovimo, a kojoj je korito sav svijet sa svim pojavnama.

I da zemlji nije katolicizma, da joj nije one blage vijesti koju joj je utjelovljeni Bog donio, morali bismo zdvojiti nad sobom i svojom sudbinom.

Kako je nadljudski velika Crkva s naukom o našem sinovstvu u Bogu — da je Bog Otac svih nas, bili ne znam koje puti i narodnosti. Ta je nauka lijek, zdrav i siguran lijek na ranu razdora i paklenske mržnje čovjeka na čovjeka.

Katolicizam s ovom osnovnom is-

jednu smislio: ne ē u raditi za drugoga!

A što je sa slobodom u komunističkom »zemaljskom raju«? — Sloboda se tamo sastoji u tome, da moraš misliti kao što misli jedna jedina glava u »drugarskoj državi«, a to je danas Staljin.

Zaista, mora cvasti divno čivjeće slobode u zemlji u kojoj je, od godine 1917 do 1923, poubijano milijun i 760.000 ljudi. — Jest, aki to su — reći će nam — nekadašnji narodni krvopijete, plemići, visoki činovnici i kapitalisti, na koje je moralna jednom pasti ogorčena narodna ruka.

Vjerovali bismo im mi, kad ne bismo imali razum i oči. Aki, dok oni šaraju i bajaju, pred nama leže brojke, cifre i dokumenti, ko-

tinom daje ljudima ključ za rješenje svakoga pitanja i zapletaja. I ne treba se mnogo svadati i prepirati, jer ovo vrhovno načelo ne gleda na razlike i gledišta ovakva ili onakva. Po njemu je svaki čovjek dijete Božje, brat naš, a sklad je u obitelji moguć samo onda, ako su ljudi vodenii načelom da su braća jednaka, da imaju jednaka prava i jednake dužnosti.

Najveća pogreška naša bi bila, kad bismo se zagrijivali za ovaj ili onaj način poretku u društvu i državi, koji na prvom mjestu nema ono Božje, naravno i čovječe načelo naše jednakosti u Bogu. Time bismo očitovali svoje siromaštvo duha i neshvaćanje onoga što je prvo i glavno. Jer ljudi današnjice nemaju ili neće da imaju pravo shvaćanje toga visokog načela, zemlja je pretvorena u klaonici i pozornicu kojoj na pročelju stoji krvlju ispisana slova: ko jači u toga pravo.

Samo su oni nosioci i stvaraoci istinske demokracije koji su prožeti načelom naše jednakosti u Bogu. Svakda druga demokracija je laž! Laž je demokracija kojoj prva tačka programa nije: Bog je Otac svih ljudi — svi ljudi su braća — sinovi jednog Oca, koji je Bog.

Ovo Božje načelo je kvas koji nosi preporod. Ovim načelom prožeti stvaraćemo novu i sretniju budućnost.

Junior

### Katoličke pobjede

#### VJERSKE ŠKOLE U FRANCUSKOJ

Na kongresu radikalno-socijalističke stranke u Lille-u prije nekoliko dana je govorio poslanik A. Payet o školstvu i ustanovio je, da laične škole sve više nazaduju, a broj vjerskih škola da stalno raste, osobito u krajevima Finistère, Ille et Vilaine, Loire Inférieure, Côtes du Nord, Maine et Loire, Morbihan i Vendé. Taj porast pripisuje činjenici, da neki nastavnici smatraju kao svoju dužnost, da vrijeđaju vjerski osjećaj stanovništva. A baš to kod mnogih oživi vjerski život i brigu za pravi vjerski odgoj djece.

je ne može niko utjerati u laž. Neka nam — kad su već toliko rječiti — odgovore na pitanja: Gdje su danas oni koji su sačinjavali prvi središnji odbor Sovjetske Rusije? Gdje su toliki Lenjinovi privodglavnici, suradnici i revolucionari, zvali se oni: pretdsjednici, tajnici, ministri ili komesari?

Svi su, osim rijetkih iznimaka, strijeljani ili na koji drugi način ubijeni. Dakle: vrhovni komunista Staljin naredio je da se posmicanju glave najuglednijih ruskih komunista. I to je, eto, sloboda u kojoj ubija brat brata samo radi toga, jer se je slučajno usudio o nekoj stvari drukčije misliti nego on. Ali za nju izmisliše lijepi naziv: tročistički procesi.

Posebno poglavje su prisilni

radovi i tako zvani koncentracijski logori, kamo se, kao u kakve robijašnice, šalju svi nepočudni činovnici, seljaci i radnici. I dok su godine 1922 bila samo dva takva logora, lani ih je bilo 250, a u njima šest milijuna i 500.000 pritvorenika! A u tim logorima je jedino slobodno: ubiti se!

Kao što s blagostanjem i slobodom, tako je i s jednakostu. Čarobna i zamamljiva jednakost pretvorila se u tiraniju jednoga jednog silnika i jednoga boljevičkog boga-Staljina.

Ne daj nam, Bože, nikad takvoga blagostanja, slobode i jednakosti! — Medutim Hrvati će se boriti za pobjedu socijalne pravde, ali ne komunističke nego kršćanske.

Ig.



**RUDARSKA KATASTROFA U JAPANU.** Prilikom rudarske katastrofe kod Kamine poginulo je tri stotine ljudi, među kojima prince od Hessena, njegov sin i kćeri.

**NA SPANJOLSKIM BOJISTIMA** nevišta nova. Vrši se samo ubrzana kontracija četa uoči skorih vojnih operacija, među jednoj vijesti agencije "Havas" general Franco lično rukovodio bi tim operacijama, u kojima bi sudjelovalo oko 700 jadra ratnika s obavijetu strana.

**NOVI SUKOBI U PALESTINI.** U Tel-Avivu izazvan je požar, koji je uništio kuću. — 14. t. m. došlo je do vrlo teških koba, koji podsjećaju na najteže dane koga Židova i Arapa. Zbog svake eventualnosti redarstvo je postavilo mitraljeze na ulicu u grad. Brojne vojne ophodnje paze strogo provođenje odredaba o opsadnom nizu. Ovom prilikom poginulo je 7 lica, među kojima 2 žene, dok je teško ranjeno lica, kako Židova tako i Arapa. — U razmaku krajevima Palestine upašeno je 45 vojnih židovskih revolucionara radi zadnjih krvih dogadaja, što je izazvalo veliku senzacijsku. 24. se nalaze u koncentracionom logoru Akru, a 21. je stavljeno pod kontrolu policije. — I dalje se svagdano dogadaju atentati. — Ako Engleska ne odustane osnove o diobi Palestine, Arapi će proći „sveti rat“.

**NOVU BELGIJSKU VLADU,** poslije uspjeha parlamentaraca da je obrazuju, obnovit će neko neutralno vanparlamentarno ili će sadašnji parlament biti raspušten i raspisani novi izbori.

**RAMSAY MAC DONALD UMRO** je enada 9. t. m. na parobrodu, kojim je putovao za Južnu Ameriku. Bio je dugogodišnji vodja engleske laburističke (radničke) stranke, dok je 1931. na najveće iznenade svih, nije napustio, da podupire konservativnu vladu Baldwinovu. Bio je više putnik i predsjednik engleske vlade.

**BRAZILIJA — KORPORATIVNA DRŽAVA.** U Braziliji je izvršen državni udar proglašen novi ustav, po kome Brazilija staje korporativnom državom pod predsjedništvom Getulio Vargasa, koji će na početno vrijeme ostati na položaju predsjednika. Uvod se ponovno smrtna kazna neke naročito krivice i novinska cenzura obustava plaćanja vanjskih dugova, dok ne popravi privredni i valutni položaj. Ovaj stav Vargasa izazvan je sve u utjecaju komunizma među intelektualima u Braziliji.

**NEUSPJEH KONFERENCIJE U BRUXELLESU.** Poslije niječnog odgovora Japana predstavnici devet sila u Bruxellesu atraju, da su zatvorene sve mogućnosti odgovora konferencije s Japanom.

**JAPANSKE CETE**, nakon potpunog osvajanja Sangaja, nastavile su svoje napredovanje prema glavnom gradu Nankinu, iz koga su pojedina kineska ministarstva i oblasti već iselila u Sečuan. Jedino ostali maršal Čang Kaj Šek sa suprumin i vojno ministarstvo.

staru kutiju za novce (a uprav su veći puni bakula), poslige kroz pet godina držane su zamotane u lesnik, kasnije stavljene u piksidu, ja je propuštal vlagu, i čestice su e u dodiru s vlagom.

Što sve to znači? Ništa drugo da je to pravo čudo, koje služi dokaz drugoga čuda, t. j. bitne svestnosti Boga-čovjeka pod prilikom kruha i vina u presvetom Oltarskom kramantu.

Jednom je Isus umnožio kruh i hrano tisuće ljudi, da im otvoriti oči i pravi ih na davanje samoga sebe hranu. I kad im je umnožio kruh, edože Ga učiniti kraljem, a kad je rekao, da će im dati samoga pod prilikom kruha za hranu, on su otišli od Njega mrmljajući: „Vrda je to riječ!“

I danas Isus daje u pričesti samoga sebe za hranu, pa je to za mnogo tvrdi riječ. Zato je eto učinio ovo do u Sieni, koje moderna znanost očita da prizna, eda takо ojačava na vjeru u Njegovo stvarnu europsku prisutnost.

Imao sam sreću vidjeti to čudo i isti ničice pred Bogom, tu nazočna, reći smjerno: Vjerujem!

F. Denys

### Odluke biskupske konferencije

## O našoj Katoličkoj Akciji

Katolički je Episkopat prilikom svojih konferencijskih sastanaka u Zagrebu jednodušno prihvatio „Smjernice za uredjenje Katoličke Akcije u Jugoslaviji“ te u vezi s njima „Pravila organizacije same Katoličke Akcije“. Te „Smjernice“ i „Pravila“ dostavljene su ovih dana Upravama Velikog Križarskog Bratstva i Velikog Križarskog Sestrinstva te Centrali Katoličke Akcije Zagrebačke nadbiskupije, Društu Seniora H. K. A. D. „Domagoj“ i Hrv. Kat. Ak. Društvu „Domagoj“ uz slijedeće primjedbe:

1. Omladina u KA daje se za sada na Domagojski i Križarski smjer. U saveze, koji razdobljeni prema biskupijama u biskupijska okružja, a biskupijska okružja u društva po župama dotično gradovima, organizirati će se prema zaključku Episkopata za sada samo Križari za mušku omladinu, okupljeni u VKB, i Domagojci za mušku omladinu domagojskog smjera, te Križarice za žensku omladinu, okupljene u VKS, i Domagojke za žensku omladinu domagojskog smjera.

2. Savez za Katoličke muževe i savez za Katoličke žene ne će se prema zaključku Episkopata za sada osnovati. Ali mogu se osnovati Biskupijska okružja Kat. muževa i Kat. žena, gdje to nadležni Ordinariji smatraju shodnim.

3. Kat. muževi i Kat. žene, u koliko hoće da saraduju u Katoličkoj Akciji, ne dijele se na nijedan smjer.

4. Naslov se ovim pozivlje, da u smislu sprijeđa izloženog staničišta, privitih „Smjernica“ i „Pravila“ za te-

meljnju organizaciju svog smjera i njenog odnosno područje izradi Pravila i Poslovnik. Svaka temeljna organizacija neka upravi najkasnije do konca travnja 1938. preuzv. gosp. nadbiskupu-koadjutoru dru Al. Stepincu izrade na pravila i poslovnik za Odbor biskupa, kome su od Episkopata povjereni briga i rad za definitivno uredjenje KA. Odbor biskupa proučiti će pravila i poslovnik svake pojedine temeljne organizacije te o uspjehu izvesti Biskupsku konferenciju za daljnji postupak (odobrenje, reviziju i t. d.)

5. Sav rad neka se koncentriira na izgradnju KA u smislu ovđe određenih direktiva. Uostalom pojedine organizacije do definitivnog uredjenja KA vladaju se prema dosadanjim svojim pravilima i poslovnicima, odnosno prema narednjima svojih Ordinarija.“

U „Smjernicama“ (toč. VIII b) preč. Episkopat u pogledu omladinskih organizacija odredio je ovo:

„Domagojci i Križari imaju punu slobodu djelovanja po svim biskupijama i posvemašnju neovisnost jedini od drugih. Koli jedni toli drugi ostaju po svojoj biti omladinske organizacije, kojima pojedinci mogu pripadati do svoje 30. godine.“

Uz to je još preč. Episkopat odlučio, da seniorska i starješinska društva dalje ne mogu postojati, te je dno-ni i niz odredaba o koordiniranom djelovanju svih organizacija i ustanova te unutarnjem djelovanju Katoličke Akcije.

### Kultu golotinje naš prezir i boj!

## Prosvjed preuzv. biskupa dra Srebrnića

„Sokolski glasnik“ od 30. X. o. g. objavio je sliku pod naslovom „Naraštajke Sokolskog društva Rab“ u Rabu na otoku Rabu. Fotografija pretstavlja skupinu djevojaka, poredanih oko mladoga muškarca, a te su djevojke sve golih nogu do najviše visine svojih stegna, oko bokaa im je jedna vrsta kupaćih gaćica, dok im gornje tijelo pokriva bluzica bez rukava. Tim povodom protestirao je preuzv. g. biskup dr Srebrnić protiv načina, kako se kult golotinje uvađa u naš narod, gdje se čestitost u nošnji i nastupu od vajkada štovala te štute i danas. Njegov protest glasi: Broj: 170/Prs.

P. n.

„SOKOLSKO DRUŠTVO RAB“

u

RABU  
Otok Rab

Zadnji broj „Sokolskog glasnika“ donosi sliku pod naslovom „Naraštajke sokolskog društva Rab“.

Slika je kao i sve slične, koje se u „Sokolskom glasniku“ u zadnje doba sve češće objavljuju, po svojoj golotinji prava provokacija za svakoga, koji drži do kršćanskog morala u javnosti te napose do kršćanskog odgoja naše dobre ženske omladine. Kako pripada na slici reproducirana mladž Rabu u Krčkoj biskupiji, gdje je domaće pučanstvo svoje čestite kršćanske običaje u vladanju, u nošnji i u nastupu uvijek visoko poštivalo, pa i danas visoko poštuje, to smatram svojom svetom dužnošću, da najduže protestiram protiv pogubnog načina, kako ga Sokolsko društvo

Rab za odgoj ženske omladine pokriva, da na svojem području uvede.

Taj način ljutovrijeda i potkappa kršćansku stidljivost, koja je jedan od temeljnih uvjeta za čistoću duše i srca; on dosljedno otvara puteve do prežalosnih pojava u vjersko-moralnom životu sadašnjice, napose u bračnom životu, gdje se zazire od djece, od medusobne vjernosti i požrtvovnosti, a to je propast naroda i domovine.

Ima hiljadu načina, da se pogledom na tjelesni odgoj i ženskoj mladeži dade ono, što opravdani obziri na zdravlje i higijenu zahtijevaju i savjetuju, te nije nikako potrebito, da se u tome pristojnost ženske čestitosti povrijedi. Slika „Naraštajke Sokolskog društva Rab“ iznosi pred čitanju javnost one načine nastupa, koji su u punoj opreci s kršćanskom naukom, da je ljudsko tijelo određeno, da bude hramom i nosiocem Božjim.

Te načine iz duše osuđujem, te ču sve shodno poduzeti, da budu u našem katoličkom narodu kao nekulturni i sramotni žigosani. Oni nijesu ništa drugo nego import bezvjerskog tudištva, te su samo dio onih sistema odgojnosti, koji bilo u cijelosti, bilo u pojedinostima ne poštjuju Božjeg i kršćanskog zakona. U te odgojne sisteme ubrajamo posebice i metode, koje su vjersko ili nesvesno gase i ruše djevojačku stidljivost, tu najodličniju vrlinu kršćanskih djevojaka u našem narodu.

Kultu golotinje naš prezir i boj, gdje god se ona pojavljuje!

† Josip dr Srebrnić v. r.  
biskup krčki

U Krku 4. studenoga 1937.

### Maša slika velikoga svijeta

## Za odbačene

Prošlu nedjelju je Konferencija sv. Vinko Paulskoga pred našim crkvama postavila sabirne kutije za siromaše. Redao se niz starijega i mladoga, ženskoga i muškoga svijeta, pa su svaki odali sliku svoje nutrijne, osjećajući pravde i ljubavi.

... Hihote mladi ženski svijet i ulazi u crkvu. Već je Misa započela i kasnije će svršiti nego što oni izidu. Treba je što više skratiti. Zašto polaze crkvu? „E, tako je još kod većine našega svijeta u običaju, a kad ostaramo i oronemo, prebirat ćemo krunu i trošiti klupe. Sad smo mlade, za nas su veselje i zabave. A to je tako, navika.“ — Ovako neke od njih govore, a mnoge i čine. Misle na su Božji zakon i Kristova ljubav samo za starce i starice, pa će Nje

i devojka pružiti svoj darak, a ostalima novac je potrebit za pudjer, šminku, kino i vjenčice. No ni to im nije dovoljno, pak se buje i revolucioniziraju za novo društvo. Prijateli na veču po Poljani protiv kapitalista, a oni su sada prema sirotinji bez kruha i odjeće najbezdušniji kapitalisti, koji niti s 1 dinarom ne iskazuju sućut za bijedu odbaćenih.

... Kad se završila sv. Misa, ljudi srača izlazeći prinose obilnu milostinju. Približi se jedan radnik, otac 6 djece, i ubacuje s riječima: „Kad je za bijednike od mene, i ja bar nešto dajem!“ Svraća se siromašna žena i veli: „I po drugi put dajem, samo da se sirotinja nahrani i obuče!“ Tako onaj priprosti svijet, koji u crkvi ne promatra zidove i osobe, nego moći, daje za siromahe i nemoćne.

Kroz crugu vrata izlaze imućni i učeniji. Uzmem kutiju i obilazim ih: „Milostinju za siromahe!“ Ne čuju. Uši su im zatvorene, srca otvrdnuta.

Jedan trgovac, organizirani katolik, obručen brojnom ojcem, daje kekeri da ubaci novac za sirotinju.

— Tako sam za kratko vrijeme gledao malu sliku čitavog ovog velikog svijeta. Tu su: današnja mladost socijalnoga duha, borbeni drugovi koji pričaju o glasu i revoluciji, imućni koji obmamuju svijet — već na njih ne će da žrtvuje ništa za bijednike. I uzalud se drže zborovi i govor, uzalud mladost samo o tome priča i narod revolucije diže da jedan sjaše, a drugi užaše! Bijedi i zlu današnjice je kriegoza u svakom pojedinom od nas, u ljudima svlju klasa. Istrijebimo sebičnost iz sreća, oživimo istinsku Kristovu pravdu i ljubav najprije mi koji se bunimo, pak ćemo obnoviti i usrećiti sebe i svijet, a ne uzaludno prolijetati krv za drugoga.

Zvonimir Malic

## Po državi

DELEGATI EPISKOPATA U BEOGRADU. Ovih dana doputovali su u Beograd preuzv. gg. zagrebački nadbiskup-koadjutor dr A. Stepinac, splitski biskup dr Bonefačić i križevački grkokat. vlastika dr Njaradi. Oni su došli, do posjeti razne ministarske i urgiraju povoljno rješenje raznih aktuelnih crkvenih pitanja, koja su raspravljana na posljednjoj biskupskoj konferenciji u Zagrebu. Tako su 16. t. m. posjetili ministra bez lisanje dra Kreka te ministra prosvjete Magaraševića, komu su predali predstavke, koje se odnose na pitanje školskih udžbenika, imenovanje vjeroučitelja i reguliranje službenoga vremena vjeroučitelja. Ministar prosvjete u razgovoru im je izjavio, da će u okviru zakskih odredaba izaći ususret njihovim željama.

SAMOUIBJSTVO GENERALA V. TOMICA. 9. t. m. u noći izvršio je samoubijsko komandant Beograda armijski general Vojislav Tomić, koji je testom blago pok. Kralja Aleksandra određen za zamjenika prvog Kraljevskog Namjesnika. Samoubijsvo je izvršio — prema službenoj obavijesti — u svojoj spavačoj sobi, ležeći u krevetu, ispalivši jedan revolverski metak u srce. Povrede su bile veoma teške prirode, pak je 11. t. m. umro. Nije ostavio nikakvo pismo, u kome bi objasnio uzroke ovom svom samoubijstvu, koje je izazvalo razne komentare.

SMJENJEN JЕ DIREKTOR AGENCIJE „AVALA“. Odlukom upravnog odbora Agencije „Avala“ izabran je, mjesto dra Svetislava Petrovića, za novoga direktora Agencije „Avala“ Milan Stojimirović-Jovanović, direktor „Samouprave“, glavnog glasila JZR.

„HAŠK“ — JESENSKI PRVAK. Sjajnom pobedom (4:1) nad beogradskim „Jedinstvom“ 14. t. m. zagrebački hrvatski nogometni klub „Hašk“ zadržao je prvo mjesto u jesenskom dijelu državnog prvenstva. U njemu igraju i akademici Kacian i Perić, bivši vrsni igrači šibenskog „Osvalta“.

BETONIRANJE TROGIRSKE CESTE. Cesta Split-Trogir, koja se već duže vremena betonira, betonirana je do viadukta u Solinu, a za ostali dio do raskrsca raspisana je ovih dana licitacija. Od raskrsca u Solinu cesta je betonirana do skladišta Schella, a ostavljen je dio od Schella do tvornice Adria Portland. Od te tvornice do Kaštel Sućurca cesta je sada betonirana u cijelosti i s radovima se nastavlja dalje, pak se očekuje da će cesta do Trogira biti betonirana do rujna iduće godine, ako ne nastanu kakve nepredviđene zapreke.

SAZIV SKUPSTINE I SENATA. Sjednica Narodne Skupštine sazvana je za 23. t. m., a sjednica Senata za 25. t. m.

## Naši dopisi

Filip-Jakov

SREBRENI PIR VLČ. DON ANTE SOŠA

Jučer, 10. t. mj., proslavili smo u Biogradu n/m srebreni pir vlč. don Ante Soša u duhu čestnosti i poniznosti, koja nije duše do rajske visine. Nježna i dirljiva je bila ta svećanost, tako da je i naoku oštři don Ante Kukličan djetinje bio razaran, a oni meki don Jure Pakoštanac čak i prosuzio. Sve iz ljubavi do dobrog i dragoga Svećara. Pri svećanom svetog Misu asistirali su Jubilarcu don Ante Mandić i don Jure Palčić te stric mu preč. don Frane.

Pri svećanom ručku bilo je nazdravica, pjesme i popjevke, ne pod egidom kapljice, već u duhu zahvalnosti Svevišnjemu, što je toliko milosti izlilo nad Svečarom i u želji, da bi Svećar bez spolaknula kročio veselo zlatnom jubileju, Bogu dragome na čast, dušama na spas, narodu na korist i diku, a staroj majci i rodu svome na ponoš. Bilo je i cvijeća i ekklamacija sa strane Križarica, koje dodoše da čestitaju svom brižljivom pasturu.

Iskrenost još nijesu svu vuci pojeli, zato treba reći, da je bilo i doskočica i kihotanja i kokodakanja. Mlada generacija, dječa športa i mora, visina i ravnila, ne bi bili sinovi svoga vremena, kad ne bi i u doskočicama letala za rekordima. Ipak nije pa nego samo jedan gol, i to sa strane preč. dra Ive Eškinje: „Nogometni! Djela treba, u čast našega Svećara i onoga od nazad nekoliko dana, don Ante Mandić, sakupimo nešto Bogu dragome na čast i slavu. Ja bacam 50 din.“ Dobri preč. don Frane Soša: „Ja ja 50 din.“ A onda redom: Don Ante Mandić Din 30, o. fra Marijan Stašić Din 20, don Marijan Zjačić Din 10, o. fra Ferdo Pavlov Din 20, don Marijan Maša Din 20, don Jure Palčić Din 10, don Remo Nazor Din 20, don Ante Soša Din 20, pop Luka Halat Din 20. Don Jurica Vranjski i don Ante Polacki neimali drobnjša, oni će naknadno poslati, a dopisnik će već naknadno i javiti, koliko. Neće se oni osramotiti, jer znaju, što bi ih čekalo. Stupac sramote u „Katoličku“.

Sad je nastao „problem“ — da se reče u zemanu problema — ili pitanje: Kamo sa sakupljenim novcima? Jednoglasno bi utvrđeno, da je ovde u sjevernoj Dalmaciji način na najbjedniju i najsiromašniju crkvicu, ona župska u Filip-Jakovu, pak neka bude novac kao kvasac, kao zrno gorušeno za novu župsku crkvu u Filip-Jakovu, koju bi trebalo svakako podignuti. Eto tako se otvara fond za podizanje župske crkve u Filip-Jakovu. Ko želi zabogatiti, neka uloži svoj bil i skroman novac u rečeni fond, jer Bog dobiti dava kamate 100 po 100 i još više. Takovima će i sveti Mihovil zažimiriti jednim okom, kad mu banu na tezulju, jer pomogao, da On dobiti dobrostan hram u Filip-Jakovu. Živio don Ante srebrenomisnik! Bog usliši!

### Tijesno

BLAGDAN SV. MARTINA

Blagdan sv. Martina bio je ove godine proslavljen na vrlo svečan način. Bogoljubni vjernici kroz cito dan hrili su pred oltar moćnoga zaštitnika i preporučivali svoju obitelj, baštinu i blago.

Jutrom ranije redale su se tihe sv. Mije, a u 9<sup>1/2</sup> s. počele su pjevane lekcije, slijedila je svećana sv. Misa, koju je otpjevao preč. don M. Corić, bivši duhogodišnji tješnjanski dekan, uz asistenciju preč. don I. Beraka i vlč. don A. Ganchevića.

Crkveni pjevački mješoviti zbor „Zora“ (36 pjevača) vrlo skladno je izveo pjevanu Misu „Bone Jesu“ (četvero-glasno) od Almendigerja, a na osertoriju pjevalo se pjesmu „Dobri Kriste“ (sopran-alt). Uvečer na blagoslovu djevojke su s puno razumijevanja pjevale „Litanije Gospine“ i druge pjesme u slavu Isusa i Marije. Pjevačice izvježbalo je s mnogo neumornog nastojanja i ljubavi vlč. don M. Kustec, župski pomoćnik Tijesna.

Cijeli dan svetkovine proslavljen je u miru i u pravoj kršćanskoj ljubavi, a pod večer igralo se tradicionalno narodno „kolo“ i pjevalo naše starodavne narodne pjevke.

—

SRLJA LI USA U PROPAST? U Sjedinjenim Američkim Državama opaža se sve veća kampanja protiv predsjednika Roosevelta. Opozicija tvrdi, da deficit državnog proračuna neće biti oko 700 milijuna dolara, kako to tvrdi Roosevelt, nego preko dvije milijarde, jer sve Rooseveltove ekonomiske ustanove gutaju ogromne svote bez ikakvog pokrića.

## Život Šibenika

### Proslava blagdana Bl. Nikole Tavelića

#### Šibenik je dostojno proslavio svoga Blaženika

U prošlu nedjelju na najsvećaniji način bio je proslavljen blagdan Bl. Nikole Tavelića u cijelom gradu i u svim gradskim crkvama. Glavna proslava održala se u katedrali i u samostanskoj crkvi sv. Franje. U jednoj i drugoj crkvi prije blagdana bila je trodnevica u čast Blaženiku. Uoči blagdana sva zvona svih Šibenskih tornjeva svećanim slavljenjem navještala su slavu sutrašnjeg dana. Na Blaženikov blagdan po svim crkvama bile su svečane službe Božje, preko kojih se propovijedalo o Blaženiku.

U katedrali kip i oltar Bl. Nikole bili su svečano urešeni cvijećem i žaruljama. Ujutro u 5<sup>1/2</sup> s. čitao se Blaženikov život, a zatim bila je pjevana župska sv. Misa, preko koje su brojni vjernici pristupili sv. pričesti. Iza župske sv. Mise svako pola sata slijedile su tihe sv. Mise.

U 11 s. bila je pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa. Katedrala je bila dupkom puna, kako biva u najveće blagdane. Na koru m. f. d. „Kolo“ izvodilo je sve-

#### Proslava u franj. konv. crkvi sv. Franje

U četvrtak 11. t. mj. pred podne ovanuli su skromni oglasi po glavnim trgovinskim izložima. U subotu im se pridružila Molitva Šibenčana svetot. Isusu u blagdan bl. Nikole Tavelića, složena od o. dra fra Bernardina Polonija. U nedjelju 14. t. mj. na sam blagdan našega Blaženika kogod je izlazio iz crkve sv. Franje, nosio je sobom pomenuto Molitvu i sličicu bl. Nikole. Sve je to o svom trošku izao Šibenski samostan sv. Franje, prvo Blaženikovo redovničko boravište i vječni čuvan njegova imena, štovanja i sv. moći. Milostinja, koja se tom prilikom sabrала po crkvi, ide Konferencija sv. Vinka u Šibeniku za sramežljive Šibenske siromaše, kako je to naš biskop zaželio i kako je to istaknuto na gore navedenom plakatu.

11.-13. t. mj. bila je pod večer svečana euharistijska trodnevica u čast bl. Nikole s uvjeravajućim govorima o. Bernardina Polonija o štovanju, vjeri i svetosti Blaženikovoj.

Na sam blagdan 14. t. mj. bile su ondje pjevane lekcije o bl. Nikoli i dvije svečane Mise, od kojih je ranu otslužio samostanski prestonjok o. Vid Markovina, a počevnu preč. don Ivan Berak, župnik u Šibeniku-Docu i građanski vicedekan. Ovaj je popodne održao i blagoslov. Pred večernjim svečanim blagoslovom izrekao je o. Bern. Polonijo vatrenu pobudnicu, pozivajući Blaženikove sugradane i sunarodnjake — Šibenčane, da se svi vrate k negdašnjem svojem katoličkom žaru i životu, idući stopama svojih pradjedova i najvećih narodnih pravaka, osobito svoga bl. Nikole Tavelića. Toga žara trebamo najviše danas, rekao je, ne želimo li sramotno izginuti u kalu poživinčeloga i bezbožnoga komuni-

zna, te sustavnoga muklog, uličnjačkog i pučarskog rada na raskatolicanju, a po tome i iznarodenju Hrvata. Kruna govoru bila je gornja Molitva Šibenčana kao zavjernica Isusu i katol. Crkvi od strane ove vojne katoličkog i hrvatskog grada.

Odaziv građanstva bio je osrednji, a to stoga, što su i ostale Šibenske crkve proslavile bl. Nikolu, osobito katedrala.

Hvala ravnateljstvu bisk. sjemeništa, kao i klericima, koje je ono blagohodno odaslalo k sv. Franji za sjajnije vršenje službe Božje.

Hvala i djevojkama Križarcima, vlc.

don Josi Krnić i gosp. I. Kolombu,

koji su uveličali slavu svoga Svetog Sugradina vještim pjevanjem Mise i Andrićeve

pjesme „Blaženi Nikola Tavelić“ pod ravnjanjem o. Nikole Pasini.

Hvala i preuzv. mašemu biskupu, koji je k sebi preuzeo brigu da odašalje na svih 160 svojih župa ex offo Molitvu Šibenčana i sličicu-reklam bl. Nikole T.

Upust se napominje, da je vješta Šibenčanska slikarica Darinka Jurisić izradio za franjevce konventualce u Zagrebu oveću sliku bl. Nikole Tavelića prema najstarijoj njegovoj slici. Tko želi da mu župama i časti ovoga našeg Blaženika, neka se obrati navedenoj gospodici izravno (Šibenik-Gorica), ili na o. B. Polonija (Šibenik — Sv. Franje), što bi bilo uputnije, jer ovaj pater je u neprestanom dodiru sa drom Josipom Andrićem, glavnim šrifteljem Štovanja bl. N. Tavelića u našoj domovini i izvan, koji hoće da ima tačnu evidenciju o štovanju tog Štovanja. Darinka Jurisić zasluguje, da svak od nje zažeći Blaženikovu sliku, jer je dijete malog namještenika — lučkog pilota sa osmero djece, što na čast im bilo!

BLAGDAN SV. KATARINE, djevice i mučenice, proslavite se u četvrtak 25. t.

mj. u samostanskoj crkvi sv. Luce. Ujutro će biti lekcije u 6 s., a zatim u 6<sup>3/4</sup> s. pjevana sv. Misa. U 8 s. biće tih sv. Mise. Popodne u 6 s. biće blagoslov sa Prešvetim. Uoči blagdana, u srijedu 24. t. mj., u 6<sup>1/2</sup> s. naveće biti pjevane litanije.

† LJUDMILA UD. ZUVITEO. U prošli utorak 16. t. mj. preminula je u 66. g. života gđa Ljudmila ud. Zuviteo. U srijedu naveće furgonom bila je pokojnica prenesena u Dubrovnik i tu sahranjena u obiteljskoj grobnici. Rodbini iskreno saučešće, a pokojnici pokoj vječni od Gospodina!

VJENCANJE. 14. t. mj. vjenčao se naš prijatelj g. Ante Belamarić sa milovidnom gđicom Anicom Zelić iz Slav. Požege. Cestitamo!

DIPLOMIRAO je na zagrebačkom pravnom fakultetu s odličnim uspjehom naš sugradanin g. Jakov Zjačić. Cestitamo!

SATA KLANJANJA U CRKVI SV. LUCE, kao ni skupine pričestiti Križarica i Malih Križarica te mješćenoga sastanka članica „Živoga Svetlosti“ neće

biti ćestinstvo moći slobodno raspolagati svojim imanjima, koja su mu potrebna za vršenje duhovne misije, kao i da će se pobrinuti da se na svim sveučilištima uvede viša vjesta.

FRANCO O NOVOJ SPANJOLSKOJ DRŽAVI. General Franco izjavio je prednicima štampe: „Branimo kršćansku Crkvu i civilizaciju. Zbog toga cito katolički svijet treba pomoći pokret nacionističke Španjolske. Potpuno smo odani tijemu u korist socijalne pravde. U to pogledu držimo se učenja katoličke Crkve. Sto manje bogatih, a takoder i što manje siromašnih. Nova Španjolska država će biti ćestinska demokracija, u kojoj će gradani imati udjelu u izboru vlade.“ Tim je dodata, da će nova Španjolska država ukinuti sve zakone, kojima su bile zabranjene vjerske organizacije i vjerske stave te zaplijenjena crkvena dobra i zabilježeno postojanje isusovačkog reda u Španjolskoj. Još je izjavio, da će nova vlast vratiti Crkvi sva njena imanja i da će svićenstvo moći slobodno raspolagati svojim imanjima, koja su mu potrebna za vršenje duhovne misije, kao i da će se pobrinuti da se na svim sveučilištima uvede viša vjesta.

KRIŽARSKI KALENDAR. Još imamo mnogo društava, koja još nijesu naručile kalendarske. Kalendar treba da imade svu naš član. Stoga treba da se naručuje prije, dok ga još imade. Na svakih 10 mada dobije se jedan badava i ne plati poštarnica.

FRANCO O NOVOJ SPANJOLSKOJ DRŽAVI. General Franco izjavio je pred-

nicima štampe: „Branimo kršćansku Crkvu i civilizaciju. Zbog toga cito katolički svijet treba pomoći pokret nacionističke Španjolske. Potpuno smo odani tijemu u korist socijalne pravde. U to pogledu držimo se učenja katoličke Crkve. Sto manje bogatih, a takoder i što manje siromašnih. Nova Španjolska država će biti ćestinstva demokracija, u kojoj će gradani imati udjelu u izboru vlade.“ Tim je dodata, da će nova Španjolska država ukinuti sve zakone, kojima su bile zabranjene vjerske organizacije i vjerske stave te zaplijenjena crkvena dobra i zabilježeno postojanje isusovačkog reda u Španjolskoj. Još je izjavio, da će nova vlast vratiti Crkvi sva njena imanja i da će svićenstvo moći slobodno raspolagati svojim imanjima, koja su mu potrebna za vršenje duhovne misije, kao i da će se pobrinuti da se na svim sveučilištima uvede viša vjesta.

FRANCO O NOVOJ SPANJOLSKOJ DRŽAVI. General Franco izjavio je pred-

nicima štampe: „Branimo kršćansku Crkvu i civilizaciju. Zbog toga cito katolički svijet treba pomoći pokret nacionističke Španjolske. Potpuno smo odani tijemu u korist socijalne pravde. U to pogledu držimo se učenja katoličke Crkve. Sto manje bogatih, a takoder i što manje siromašnih. Nova Španjolska država će biti ćestinstva demokracija, u kojoj će gradani imati udjelu u izboru vlade.“ Tim je dodata, da će nova Španjolska država ukinuti sve zakone, kojima su bile zabranjene vjerske organizacije i vjerske stave te zaplijenjena crkvena dobra i zabilježeno postojanje isusovačkog reda u Španjolskoj. Još je izjavio, da će nova vlast vratiti Crkvi sva njena imanja i da će svićenstvo moći slobodno raspolagati svojim imanjima, koja su mu potrebna za vršenje duhovne misije, kao i da će se pobrinuti da se na svim sveučilištima uvede viša vjesta.

FRANCO O NOVOJ SPANJOLSKOJ DRŽAVI. General Franco izjavio je pred-

nicima štampe: „Branimo kršćansku Crkvu i civilizaciju. Zbog toga cito katolički svijet treba pomoći pokret nacionističke Španjolske. Potpuno smo odani tijemu u korist socijalne pravde. U to pogledu držimo se učenja katoličke Crkve. Sto manje bogatih, a takoder i što manje siromašnih. Nova Španjolska država će biti ćestinstva demokracija, u kojoj će gradani imati udjelu u izboru vlade.“ Tim je dodata, da će nova Španjolska država ukinuti sve zakone, kojima su bile zabranjene vjerske organizacije i vjerske stave te zaplijenjena crkvena dobra i zabilježeno postojanje isusovačkog reda u Španjolskoj. Još je izjavio, da će nova vlast vratiti Crkvi sva njena imanja i da će svićenstvo moći slobodno raspolagati svojim imanjima, koja su mu potrebna za vršenje duhovne misije, kao i da će se pobrinuti da se na svim sveučilištima uvede viša vjesta.

FRANCO O NOVOJ SPANJOLSKOJ DRŽAVI. General Franco izjavio je pred-

nicima štampe: „Branimo kršćansku Crkvu i civilizaciju. Zbog toga cito katolički svijet treba pomoći pokret nacionističke Španjolske. Potpuno smo odani tijemu u korist socijalne pravde. U to pogledu držimo se učenja katoličke Crkve. Sto manje bogatih, a takoder i što manje siromašnih. Nova Španjolska država će biti ćestinstva demokracija, u kojoj će gradani imati udjelu u izboru vlade.“ Tim je dodata, da će nova Španjolska država ukinuti sve zakone, kojima su bile zabranjene vjerske organizacije i vjerske stave te zaplijenjena crkvena dobra i zabilježeno postojanje isusovačkog reda u Španjolskoj. Još je izjavio, da će nova vlast vratiti Crkvi sva njena imanja i da će svićenstvo moći slobodno raspolagati svojim imanjima, koja su mu potrebna za vršenje duhovne misije, kao i da će se pobrinuti da se na svim sveučilištima uvede viša vjesta.

FRANCO O NOVOJ SPANJOLSKOJ DRŽAVI. General Franco izjavio je pred-

nicima štampe: „Branimo kršćansku Crkvu i civilizaciju. Zbog toga cito katolički svijet treba pomoći pokret nacionističke Španj